

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ อันจะนำไปสู่ความเจริญก้าวหน้าของประเทศ เพราะการศึกษาทำให้คนฉลาด ความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาจะสามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพได้ และพลเมืองที่ได้รับการศึกษาย่อมเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศ ซึ่งมีผลต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และการปกครองของประเทศเป็นอย่างยิ่ง สังคมใดก็ตามหากคนในสังคมขาดการพัฒนาให้มีคุณภาพแล้ว แม้จะมีทรัพยากรมากมายก็ยากที่จะประสบผลสำเร็จในการพัฒนาได้ ดังนั้นทรัพยากรมนุษย์จึงมีคุณค่าอย่างยิ่งต่อการที่จะก่อให้เกิดประเทศเกิดความเจริญก้าวหน้ามากหรือน้อย เทียนฉาย กิระนันท์ (ม.ป.ป.: 26) กล่าวว่า คุณภาพของประชากรหรือแรงงานนั้นอาจวัดได้ในรูปของทุนมนุษย์ โดยดูจากปริมาณการลงทุนในทุนมนุษย์แต่ละคน การเพิ่มค่าทุนมนุษย์นั้น โดยปกติแล้วจะทำได้โดยการลงทุนในรูปต่าง ๆ เช่น การศึกษา หรือการฝึกอบรม เป็นต้น การลงทุนทางการศึกษาจึงนับว่ามีบทบาทสำคัญมากที่สุด เมื่อมีการลงทุนทางการศึกษาสูงขึ้น เป็นผลให้ทุนมนุษย์มีค่าสูงขึ้น และแรงงานมีคุณภาพดีขึ้น การศึกษาจึงมีบทบาทอย่างมาก ในการเพิ่มผลผลิตของประเทศ โดยเฉพาะในด้านความเจริญทางเศรษฐกิจ ดังเช่นที่ ชูลท์ (Schultz, 1961: 46-88 อ้างถึงใน เทียนฉาย กิระนันท์, ม.ป.ป.: 26) ได้ศึกษาข้อมูลของสหรัฐอเมริการะหว่างปี ค.ศ. 1926-1956 พบว่าประมาณร้อยละ 10-40 ของรายได้ประชาชาติที่เพิ่มขึ้น เป็นผลมาจากการศึกษาของประชากร และ เบนสัน (Benson, 1978: 74) มีความเห็นว่า การที่มนุษย์มีความรู้ มีทักษะ และสามารถผลิตสิ่งต่าง ๆ ขึ้นมาได้นั้นเกิดจากการจัดการศึกษา สัดส่วนของความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ ย่อมขึ้นอยู่กับการลงทุนทางการศึกษา จึงพิจารณาได้ว่า การศึกษาก่อให้เกิดทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ อันจะมีผลต่อก่อให้เกิด การเพิ่มผลผลิตแก่ประเทศชาติทั้งด้านสังคม และด้าน

บุคคล การลงทุนทางการศึกษา จึงเป็นสิ่งจำเป็น และมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ บุญมี เจริญยอด (2521: 4) ที่กล่าวว่า การลงทุนทางการศึกษามีส่วนสำคัญที่ก่อให้เกิดประโยชน์โดยตรงแก่ประชาชนแต่ผลที่ปรากฏนั้นต้องกินเวลานาน แม้จะยังไม่มิตัวเลขที่แน่นอนแสดงให้เห็น แต่ก็เป็นที่ยอมรับว่าผู้ที่มีการศึกษาสูง ๆ มีความรู้และทักษะในการทำงานสูงย่อมสามารถผลิตผลได้มากและหารายได้ได้มาก จะเห็นได้ว่า ผลตอบแทนจากการลงทุนทางการศึกษา นอกจากจะตกอยู่กับสังคมแล้ว ยังตกอยู่กับผู้ที่ได้รับโอกาสทางการศึกษา ซึ่งสามารถทำให้ประกอบอาชีพเพิ่มผลผลิต หารายได้ สร้างการยอมรับ สร้างความมั่นคงให้แก่ตนเอง ทำให้ตนเองประสบความสำเร็จ และมีความสุขในชีวิตอีกด้วย สำหรับเรื่องค่าใช้จ่ายเพื่อการลงทุนทางการศึกษานั้น รังสรรค์ ชนะพรพันธ์ (2519: 134) ได้กล่าวไว้ว่า การลงทุนที่มีปริมาณและคุณภาพของการศึกษาอาจพิจารณาเป็น 2 ส่วนคือ พิจารณาในส่วนของผู้รับบริการการศึกษา และส่วนของผู้จัดบริการการศึกษา ในส่วนของผู้รับบริการการศึกษา จำเป็นที่จะต้องมียาจ่ายเพื่อให้ได้มาซึ่งบริการการศึกษา ถึงแม้ว่ารัฐจะจัดการศึกษาชนิดให้เปล่าก็ตาม รายจ่ายของผู้รับบริการการศึกษา เพื่อการนี้ก็ยังคงมีอยู่เสมอ

การจัดการศึกษาพยาบาล ซึ่งจัดโดยกองงานวิทยาลัยพยาบาลเป็นการจัดการศึกษาเพื่อสนองความต้องการด้านกำลังคน ของกระทรวงสาธารณสุขโดยเฉพาะ (อัมพร วิจิตรพันธ์, 2523: 109) ซึ่งมีลักษณะพิเศษแตกต่างไปจากสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ คือ ผู้เข้ารับการศึกษานิสิตถาวร แบ่งออกเป็น 2 ประเภทได้แก่ ประเภทที่หนึ่ง รั้งนักศึกษาซึ่งจบจากชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งสอบผ่านการสอบคัดเลือก เข้ามาเรียนในหลักสูตรพยาบาลศาสตรระดับวิชาชีพ หรือหลักสูตรพยาบาลศาสตรระดับต้น นักศึกษาทั้งสองหลักสูตรนี้ ไม่ต้องลงทุนค่าใช้จ่ายเพื่อการครองชีพบางประเภท เช่น ค่าอาหาร ค่าที่พักอาศัย ค่าเสื้อผ้าสำหรับฝึกภาคปฏิบัติตลอดระยะเวลาที่ศึกษาอยู่ในวิทยาลัยพยาบาล วิทยาลัยจะจัดอาหารให้ 3 มื้อ และจัดที่พักให้อยู่ในวิทยาลัยโดยไม่คิดมูลค่า ประเภทที่สอง รั้งนักศึกษาซึ่งเป็นข้าราชการของกระทรวงสาธารณสุข ที่สอบผ่านการสอบคัดเลือกแล้วลาศึกษาต่อ คือ จากผู้ช่วยพยาบาล เข้าเรียนหลักสูตรพยาบาลศาสตรเฉพาะกาล หรือจากพยาบาลเทคนิค เข้าเรียนหลักสูตรพยาบาลศาสตรต่อเนื่อง นักศึกษาทั้งสองหลักสูตรของประเภทที่สองนี้ได้รับเงินเดือนในขณะที่ลาศึกษาต่อ รัฐจึงมิได้จัดอาหารให้รับประทานและไม่ได้จัดที่พักให้

แม้ว่ารัฐจะลงทุนทางการศึกษาให้มากน้อยแค่ไหนก็ตาม นักศึกษาทั้งสองประเภทก็ยังมีรายจ่ายของตนเองควบคู่กันไปในขณะที่ศึกษา ซึ่งโดยปกติแล้วค่าใช้จ่ายทางการศึกษาส่วนบุคคลจะแบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ ค่าใช้จ่ายให้แก่สถานศึกษา และค่าใช้จ่ายส่วนตัวในขณะที่ศึกษา ค่าใช้จ่ายให้แก่สถานศึกษาได้แก่ ค่าเล่าเรียน ค่าบำรุงการศึกษา ค่าธรรมเนียมการศึกษา ค่าสมัคร ค่ากิจกรรมนักศึกษา ฯลฯ และค่าใช้จ่ายส่วนตัวในขณะที่ศึกษา เช่น ค่าหนังสือ อุปกรณ์การศึกษา ค่าเครื่องแบบ ค่าที่พัก ค่ายานพาหนะ ฯลฯ (อัมพร วิจิตรพันธ์, 2523: 44-45) สำหรับนักศึกษาพยาบาลทุกหลักสูตรจะเสียค่าใช้จ่ายให้แก่สถานศึกษาต่อปีการศึกษาดังนี้ ค่าบำรุงการศึกษา 700 บาท ค่าบำรุงห้องสมุด 100 บาท ค่าบำรุงกีฬา 100 บาท ค่าอุปกรณ์การศึกษา 200 บาท ค่าบำรุงห้องทดลอง 200 บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 1,300 บาท ("เรื่องหลักสูตรวิชา คณะสมบัติเฉพาะสำหรับหลักสูตรวิชา ค่าใช้จ่ายในการศึกษาและการอุดหนุนการศึกษา". ประกาศกระทรวงสาธารณสุข. สช. ลงวันที่ 11 มีนาคม 2530.) นอกจากนี้ นักศึกษายังมีค่าใช้จ่ายส่วนตัวในระหว่างการศึกษาดังกล่าวเช่นเดียวกับนักศึกษาสาขาวิชาอื่น ๆ ด้วย เหตุที่นักศึกษาพยาบาลมาจากครอบครัวซึ่งมีฐานะทางเศรษฐกิจต่างกัน ในรายที่มาจากครอบครัวซึ่งไม่สามารถสนับสนุนค่าใช้จ่ายส่วนตัวได้นั้น อาจมีผลต่อการศึกษาและความประพฤติได้ ค่าใช้จ่ายในการลงทุนทางการศึกษา เป็นเรื่องที่มีสัมพันธ์กับโอกาสทางการศึกษาของนักศึกษาโดยตรง ถ้าค่าใช้จ่ายในการศึกษาพยาบาลสูงก็จะเป็นการปิดโอกาสทางการศึกษาของนักเรียน ที่มาจากครอบครัวซึ่งยากจน การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายทางการศึกษาส่วนบุคคล จึงเป็นสิ่งสำคัญและเป็นที่น่าสนใจของนักการศึกษา ดังที่มีผู้ทำการวิจัยเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายทางการศึกษาของนักเรียนประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา วิทยาลัยครู และมหาวิทยาลัยมาแล้ว แต่เท่าที่ปรากฏยังมีเคยมีการสำรวจหรือวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายทางการศึกษาส่วนบุคคล ของนักศึกษาพยาบาลมาก่อน จึงยังไม่มีข้อมูลเชิงประจักษ์สำหรับตอบคำถามนักเรียนและผู้ปกครองที่สนใจจะเข้าศึกษาต่อวิชาชีพพยาบาล เพื่อนำไปวางแผนการใช้จ่ายเงินของสมาชิกในครอบครัว และเพื่อให้ผู้บริหารการศึกษาพยาบาล นำไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงการบริหารงานของวิทยาลัยพยาบาล

การวิจัยครั้งนี้ จะทำให้ทราบสารสนเทศเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายทางการศึกษาส่วนบุคคลของนักศึกษาพยาบาลแต่ละสถาบัน หลักสูตร ระดับชั้นปีของแต่ละหลักสูตร อายุ สถานภาพการสมรส

การมีรายได้ของตนเอง การใช้จ่ายเงินค่าที่พักอาศัย จำนวนเงินที่ได้รับอุปการะในแต่ละเดือน และสถานะทางการเงินในแต่ละเดือนของนักศึกษา ซึ่งสารสนเทศที่ได้จากการวิจัย จะเป็นแนวทางให้ผู้สนใจจะเข้าศึกษาวิชาชีพพยาบาลใช้ในการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษา จะเป็นแนวทางให้ผู้กำลังศึกษาอยู่ได้วางแผนการเงินของตนเองในแต่ละชั้นปีได้ และจะเป็นแนวทางให้ผู้บริหารวิทยาลัยใช้ปรับปรุงการจัดการศึกษา พร้อมทั้งเป็นแนวทางในการจัดหาและจัดสรรทุนเพื่อช่วยเหลือนักศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

วิเคราะห์และเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายทางการศึกษาส่วนบุคคล ของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล สังกัดกองงานวิทยาลัยพยาบาล กระทรวงสาธารณสุข ภาคตะวันออก

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในวิทยาลัยพยาบาล-พระปกเกล้า และวิทยาลัยพยาบาลชลบุรี ทุกชั้นปีและทุกหลักสูตร ในปีการศึกษา 2535 จำนวน 1,225 คน
2. วิเคราะห์ค่าใช้จ่ายทางการศึกษาส่วนบุคคลของนักศึกษาพยาบาล ในปีการศึกษา 2535 เท่านั้น
3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่
  - 3.1 ตัวแปรอิสระมีดังนี้
    - 3.1.1 สถาบันการศึกษามี 2 สถาบัน ได้แก่
      - 3.1.1.1 วิทยาลัยพยาบาลชลบุรี
      - 3.1.1.2 วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า
    - 3.1.2 หลักสูตร มี 4 หลักสูตร ได้แก่
      - 3.1.2.1 พยาบาลศาสตร์ ระดับวิชาชีพ

- 3.1.2.2 พยาบาลศาสตร์ ระดับต้น
- 3.1.2.3 พยาบาลศาสตร์ เฉพาะกาล
- 3.1.2.4 พยาบาลศาสตร์ ต่อเนื่อง
- 3.1.3 ระดับชั้นปีของแต่ละหลักสูตร ได้แก่
- 3.1.3.1 หลักสูตรพยาบาลศาสตร์ ระดับวิชาชีพ 4 ชั้นปีคือ
ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4
- 3.1.3.2 หลักสูตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น 2 ชั้นปีคือ
ชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2
- 3.1.3.3 หลักสูตรพยาบาลศาสตร์ เฉพาะกาล 2 ชั้นปีคือ
ชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 แต่ในปีการศึกษานั้นยังคงมี
เฉพาะชั้นปีที่ 2
- 3.1.3.4 หลักสูตรพยาบาลศาสตร์ ต่อเนื่อง 2 ชั้นปี คือ
ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4
- 3.1.4 อายุ แบ่งเป็น 4 ระดับคือ 17-20 ปี, 21-25 ปี, 26-30 ปี
31 ปีขึ้นไป
- 3.1.5 สถานภาพการสมรส แบ่งเป็น สมรสแล้ว และยังไม่สมรส
- 3.1.6 ภูมิลำเนาของนักศึกษา แบ่งเป็น ต่างจังหวัด และในจังหวัด ซึ่ง
เป็นที่ตั้งของสถานศึกษา
- 3.1.7 การมีรายได้ของตนเอง แบ่งเป็น มีรายได้ และไม่มีรายได้
- 3.1.8 การใช้จ่ายเงินค่าที่พักอาศัย แบ่งเป็น ต้องจ่ายค่าที่พักอาศัย
และไม่ต้องจ่ายค่าที่พักอาศัย
- 3.1.9 จำนวนเงินที่ได้รับอุปการะในแต่ละเดือน แบ่งเป็น 6 กลุ่มคือ
กลุ่มที่ไม่ได้รับเงินอุปการะ กลุ่มที่ได้รับ 0-500 บาท กลุ่มที่ได้รับ 501-1,000 บาท กลุ่มที่ได้รับ
1,001-2,000 บาท กลุ่มที่ได้รับ 2,001-3,000 บาท และกลุ่มที่ได้รับ 3,001 บาทขึ้นไป
- 3.1.10 สถานะทางการเงินในแต่ละเดือนของนักศึกษา แบ่งเป็น

มีเงินเหลือเก็บทุกเดือน มีเงินใช้พอดีทุกเดือน เงินไม่พอใช้เป็นบางเดือน เงินไม่พอใช้ทุกเดือน

3.2 ตัวแปรตาม คือ ค่าใช้จ่ายทางการศึกษาส่วนบุคคล ของนักศึกษาพยาบาล แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม และ 9 ประเภท ได้แก่

3.2.1 ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาโดยตรง ได้แก่

3.2.1.1 ค่าบำรุงการศึกษาและค่าธรรมเนียมการศึกษา

3.2.1.2 ค่าอุปกรณ์การศึกษา

3.2.2 ค่าใช้จ่ายส่วนบุคคลด้านอื่น ๆ ได้แก่

3.2.2.1 ค่าเครื่องแต่งกาย เสื้อผ้า เครื่องนุ่มห่ม เครื่องใช้

3.2.2.2 ค่ารักษาพยาบาล

3.2.2.3 ค่าพักผ่อนหย่อนใจ

3.2.2.4 ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด

3.2.2.5 ค่าอาหาร

3.2.2.6 ค่าที่พักอาศัย

3.2.2.7 ค่าพาหนะในการเดินทาง

ข้อจำกัดของการวิจัย

1. ค่าใช้จ่ายทางการศึกษาส่วนบุคคล ส่วนใหญ่เป็นค่าใช้จ่ายเกิดจากการประมาณค่าของนักศึกษาพยาบาล ซึ่งอาจจะมี ความคลาดเคลื่อนจากสภาพค่าใช้จ่ายจริงไปบ้าง เพราะ นักศึกษาพยาบาลอาจไม่ได้มีการบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษร

2. การวิจัยครั้งนี้ ใช้ข้อมูลการใช้จ่ายของนักศึกษาพยาบาล ในปีการศึกษา 2535 เพราะฉะนั้น ถ้านำไปพิจารณาถึงรายจ่ายในปีอื่น ๆ ต้องคำนึงถึงค่าของเงินตราในแต่ละปีที่แตกต่างกันด้วย

3. การวิจัยครั้งนี้ ไม่สามารถจะนำค่าเสียโอกาส (OPPORTUNITY COST) ซึ่งเป็น ค่าใช้จ่ายทางอ้อม มาใช้ประกอบการพิจารณาด้วย

นิตยภัตต์ที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ มีนิตยภัตต์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัยดังนี้

1. วิทยาลัยพยาบาล หมายถึง สถาบันการศึกษาที่ผลิตพยาบาล ในสังกัดกองงานวิทยาลัยพยาบาล สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข ที่จัดการเรียนการสอนตลอดหลักสูตรการศึกษา ซึ่งตั้งอยู่ในพื้นที่ภาคตะวันออกของประเทศไทย ตามภาคภูมิศาสตร์ได้แก่วิทยาลัยพยาบาลชลบุรี และวิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า
2. หลักสูตรพยาบาลศาสตร์ ระดับวิชาชีพ เป็นหลักสูตรที่มีระยะเวลาการศึกษา 4 ปี วัตถุประสงค์ที่ได้รับคือ ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ผู้สำเร็จการศึกษาสามารถรับการขึ้นทะเบียนประกอบโรคศิลปะ สาขาการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ชั้น 1 และปฏิบัติงานในสายงานการพยาบาล ตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพ (จินตนา ยูนิพันธ์, 2530 : 11)
3. หลักสูตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น เป็นหลักสูตรที่มีระยะเวลาการศึกษา 2 ปี วัตถุประสงค์ที่ได้รับคือ ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น ผู้สำเร็จการศึกษาสามารถรับการขึ้นทะเบียนประกอบโรคศิลปะ สาขาการพยาบาลและผดุงครรภ์ ชั้น 2 และปฏิบัติงานในสายงานการพยาบาล ตำแหน่งพยาบาลเทคนิค เมื่อปฏิบัติงานไป 2-4 ปีแล้วสามารถจะศึกษาในหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ ต่อเนื่อง 2 ปี เพื่อพัฒนาตนเองให้เป็นพยาบาลระดับวิชาชีพได้ (จินตนา ยูนิพันธ์, 2530 : 12)
4. หลักสูตรพยาบาลศาสตร์ เฉพาะกาล เป็นหลักสูตรระดับพยาบาลศาสตร์ระดับต้น ที่สถาบันการศึกษาพยาบาล สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขเปิดสอน ตั้งแต่พ.ศ. 2529 โดยรับผู้เรียนที่มีพื้นฐานความรู้หลักสูตรผู้ช่วยพยาบาลและมีประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งเจ้าหน้าที่พยาบาลมาแล้ว เฉพาะผู้ที่ปฏิบัติงานอยู่ในกระทรวงสาธารณสุข เป็นหลักสูตรที่เปิดสอนตามความต้องการเฉพาะช่วงระยะเวลาหนึ่ง
5. หลักสูตรพยาบาลศาสตร์ ต่อเนื่อง เป็นหลักสูตรการศึกษา สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ ที่ต่อเนื่องจากหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ระดับต้น โดยรับผู้เรียนที่สำเร็จจากหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ระดับต้น และมีประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งพยาบาลเทคนิคเป็นเวลาดำเนินการที่กำหนด หลักสูตรนี้มีระยะเวลาการศึกษา 2 ปี ผู้สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรนี้

สามารถปฏิบัติงานในสายงานการพยาบาล ตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพ (จินตนา ยูนพันธ์, 2530 : 12)

6. นักศึกษาพยาบาล หมายถึง ผู้ซึ่งศึกษาในหลักสูตรที่เปิดสอนของวิทยาลัยพยาบาล-ชลบุรี หรือวิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า ในปีการศึกษา 2535

7. ค่าใช้จ่ายทางการศึกษาส่วนบุคคลของนักศึกษาพยาบาล หมายถึง ค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ยต่อปีจากผู้ปกครองหรือผู้เรียนต้องจ่ายเองในขณะที่ศึกษาอยู่ในวิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า หรือวิทยาลัยพยาบาลชลบุรี ในปีการศึกษา 2535 ประกอบด้วย

7.1 ค่าใช้จ่ายส่วนบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาโดยตรง ได้แก่ ค่าบำรุงการศึกษาและค่าธรรมเนียมการศึกษา ค่าอุปกรณ์การศึกษา

7.2 ค่าใช้จ่ายส่วนบุคคลด้านอื่น ๆ ได้แก่ ค่าเครื่องแต่งกาย ค่ารักษาพยาบาล ค่าพักผ่อนหย่อนใจ ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด ค่าอาหาร ค่าที่พักอาศัย ค่าพาหนะในการเดินทาง

8. ค่าบำรุงการศึกษาและค่าธรรมเนียมการศึกษา ได้แก่ ค่าบำรุงการศึกษา ค่าบำรุงห้องสมุด ค่าบำรุงกีฬา ค่าอุปกรณ์การศึกษา ค่าบำรุงห้องทดลอง และค่าประกันของเสียหาย

9. ค่าอุปกรณ์การศึกษา ได้แก่ ค่าตำราเรียนและเอกสารประกอบการเรียน เครื่องเขียน วัสดุอุปกรณ์ในการฝึกปฏิบัติ และค่าใช้จ่ายในการทำรายงาน

10. ค่าเครื่องแต่งกาย เสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม เครื่องใช้ ได้แก่ ค่าเสื้อผ้า หมวก รองเท้า กระเป๋า เครื่องประดับ ผ้าห่ม ที่นอน หมอน ผ้าเช็ดตัว

11. ค่ารักษาพยาบาล ได้แก่ ค่ายา ค่าตรวจรักษา และค่าบริการทางการแพทย์

12. ค่าพักผ่อนหย่อนใจ ได้แก่ ค่าบันเทิง ค่าทัศนอาจร ดูภาพยนตร์ ดนตรี สังสรรค์ อุปกรณ์เขียนบันทึกกร้อย

13. ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด ได้แก่ ค่าเครื่องสำอางค์ ค่าของใช้ประจำวัน ทุนญู บริจาค โทรศัพท์ ตกแต่งผม ของขวัญ

14. ค่าอาหาร ได้แก่ ค่าอาหาร ขนม และเครื่องดื่ม

15. ค่าที่พักอาศัย ได้แก่ ค่าเช่าบ้าน หรือหอพักในขณะที่มาศึกษา

16. ค่าพาหนะในการเดินทาง ได้แก่ ค่าโดยสารพาหนะต่าง ๆ หรือค่าน้ำมันเชื้อเพลิง

ในการเดินทางไปกลับระหว่างสถานศึกษากับที่พักประจำวัน และค่าเดินทางไปกลับภูมิลำเนาเดิม

17. ค่าใช้จ่ายทางการศึกษาส่วนบุคคลของนักศึกษาพยาบาลต่อปี หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่นักศึกษาพยาบาลจ่ายไปในระหว่างปีการศึกษา คิดประมาณการจากช่วงระยะ เป็นระยะเวลา 11 เดือน ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่เปิดทำการศึกษาตามปกติของปีการศึกษา

ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย

การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายทางการศึกษาส่วนบุคคลของนักศึกษาพยาบาล มีวิธีดำเนินการเป็นขั้นตอนในการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย

ศึกษาดำรง เอกสาร บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับค่าใช้จ่ายทางการศึกษา สัมภาษณ์นักศึกษาพยาบาลให้นักศึกษาพยาบาลเขียนรายการ การใช้จ่ายในขณะที่ศึกษาอยู่ในวิทยาลัยพยาบาล พร้อมทั้งบันทึกค่าใช้จ่ายเป็นระยะเวลา 1 เดือน เพื่อนำข้อมูลมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้

2. เลือกประชากร

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้กลุ่มประชากรทั้งหมด ซึ่งเป็นนักศึกษาพยาบาลที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2535 ทุกระดับชั้นปีและทุกหลักสูตร ของวิทยาลัยพยาบาลชลบุรี จำนวน 537 คน และวิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จำนวน 688 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 1,225 คน

3. สร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยการศึกษาดำรง เอกสาร บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับค่าใช้จ่ายทางการศึกษา เพื่อนำมาเป็นกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถาม ให้ได้ข้อมูลตอบสนองวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4. เก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยแจกแบบสอบถาม และเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง โดยการกำหนดรหัส และลงรหัสในแบบสอบถาม พิมพ์ชื่อนักศึกษาพยาบาลแต่ละคนลงบนกระดาษ สำหรับปะหน้าแบบสอบถาม บรรจุของแยกเป็นกลุ่ม ๆ

5. วิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ หาค่าความถี่และค่าร้อยละ ของข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัว สำหรับค่าใช้จ่ายทางการศึกษาส่วนบุคคล จำแนกตามตัวแปร หาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าพิสัย ค่าร้อยละ และเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายทางการศึกษาส่วนบุคคล ตามตัวแปร โดยใช้ค่าเฉลี่ยของประชากร

ประโยชน์ที่จะได้รับการวิจัย

1. ข้อมูลที่ได้จะเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารในการปรับปรุงบริการ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาในวิทยาลัยพยาบาล
2. ข้อมูลที่ได้จะเป็นแนวทางในการจัดหาและจัดสรรทุน เพื่อช่วยเหลือ นักศึกษาพยาบาล
3. ข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ปกครองและนักศึกษา ในการประเมินกำลังความสามารถทางการเงินของตนเอง ก่อนที่จะตัดสินใจเข้าศึกษา
4. ข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาพยาบาลในการวางแผนค่าใช้จ่ายของตนเอง ในชั้นปีต่อ ๆ ไป

ลำดับขั้นตอนในการเสนอรายงานการวิจัย

การเสนอรายงานการวิจัย ประกอบด้วยรายละเอียดดังต่อไปนี้

บทที่ 1 บทนำ ประกอบด้วยความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ของการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย ข้อจำกัดของการวิจัย นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย ประโยชน์ที่จะได้รับการวิจัย และลำดับขั้นตอนในการเสนอรายงานการวิจัย

บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย แนวคิดเกี่ยวกับการลงทุนทางการศึกษา แนวคิดเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายทางการศึกษา การจัดการศึกษาพยาบาลของกองงานวิทยาลัยพยาบาล รายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง และกรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ของการวิจัย และขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย ซึ่งได้แก่ เลือกประชากรที่ใช้ในการวิจัย สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เสนอเป็นตาราง และแผนภูมิ ประกอบการบรรยาย

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ของการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

รายการอ้างอิง

ภาคผนวก